

Faunabeheereenheid Limburg
De heer Melissen
Postbus 960
6040 AZ ROERMOND

Cluster NW
E-mail wj.oudshoorn@prvlimburg.nl
Ons kenmerk 2019/35681
Vpl. nummer
Bijlage(n) 1 (ontheffing)

Behandeld W.J. Oudshoorn
Telefoon 06 25779496
Faxnummer
Uw kenmerk AM/uit/2019-Aanvraag
Ontheffing Haas 2019
Maastricht 7 mei 2019
Verzonden 7 mei 2019

Onderwerp

Besluit aanvraag ontheffing haas Swolgen

Geacht bestuur,

Op 30 april 2019 ontvingen wij uw verzoek voor het verlenen van een ontheffing voor het doden van een haas (kenmerk 2019/34898). Er is schade op een perceel van 3,6 hectare met kapitaal intensieve teelt van potplanten. Ter voorkoming van schade aan deze gewassen is het betreffende perceel omheind met een raster om dieren (zoals hazen) te weren die schade aan deze gewassen kunnen veroorzaken. Recent is echter gebleken dat er ondanks de getroffen maatregelen toch een haas binnen het perceel aanwezig is. Hazen kunnen vraat- en schilsschade veroorzaken. Er is momenteel grote schade ontstaan aan de planten, mede doordat ook de irrigatieslangen van de potplantenkweek worden aangevreten.

U hebt verzocht een ontheffing te verlenen voor het mogen doden van de haas en u wilt daarbij gebruik maken van de volgende middelen: geweer (hagel en kogel), kunstlicht, nachtzicht, jachtvogel en hond.

Overwegingen

In oktober 2015 heeft ons college het Faunabeheerplan 2015-2020 goedgekeurd. De haas is hierin opgenomen in hoofdstuk 29.0. In paragraaf 29-2 is aangegeven, dat is gebleken dat tijdens de periode dat de jacht op hazen open is (van 15 oktober t/m 31 december), het niet altijd lukt om lokaal schade aan erkende belangen te voorkomen en/of te beperken. Schade buiten de jachtperiode (1 januari t/m 14 oktober) kan alleen effectief worden bestreden door afschot te plegen met het geweer in combinatie met kunstlicht/nachtzicht en de inzet van honden.

Hiervoor dient de provincie echter aanvullend een ontheffing te verlenen. De aanvraag hiervoor dient te worden voorzien van een toelichting waarin de noodzaak voor de middelen wordt onderbouwd en het schadeperceel is voorzien van een raster.

Verboden

De haas valt onder het beschermingsregime andere soorten van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). Op grond van artikel 3.10 lid 1 sub a Wnb is het verboden de haas opzettelijk te doden of te vangen. Het gebruik van een geweer dat is voorzien met een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten is niet toegestaan (artikel 3.13 lid 4 Besluit natuurbescherming). Daarnaast is het verboden voor zonsopgang en na zonsondergang van een geweer gebruik te maken ten uitvoering van een ontheffing op basis van artikel 3.16 lid 1 sub a Besluit natuurbescherming (hierna: Bnb). Op basis van artikel 3.15 lid 3 Bnb mogen bij het doden van hazen uitsluitend hagelpatronen worden gebruikt.

Ontheffingsmogelijkheden

Ons college kan op grond van artikel 3.10 lid 2 juncto 3.8 lid 1; en artikel 3.26 lid 3 juncto 3.25 lid 1 Wnb aan de Faunabeheereenheid ontheffing verlenen van de hierboven genoemde verboden.

Een ontheffing als bedoeld in artikel 3.10 lid 1 sub a Wnb kan worden verleend:

- als er geen andere bevredigende oplossing bestaat (artikel 3.10 lid 2 juncto artikel 3.8 lid 5 sub a Wnb)
- en zij nodig is ter voorkoming van ernstige schade aan gewassen ... of andere vormen van eigendom (artikel 3.10 lid 2 juncto 3.8 lid 5 sub b onder 2 Wnb).
- als er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (artikel 3.10 lid 2 juncto 3.8 lid 5 sub c Wnb).

Geen andere bevredigende oplossing

Het 3,6 hectare grote perceel met potplanten is geheel omrasterd met harmonica gaas en is bij de inrit voorzien van een wildrooster om wilde dieren te weren zodat schade door wilde fauna wordt voorkomen. Er zijn herhaalde pogingen met 25 personen gedaan om het dier uit het perceel te drijven via een open poort, maar dit is niet gelukt. Ook vangen is vanwege de snelheid van het dier geen optie. De duizenden potplanten en hun irrigatieslangen met gaas afschermen kan niet in redelijkheid van de ondernemer worden verlangd. Daarmee zijn er geen andere oplossingen meer beschikbaar dan doden met het geweer.

Wettelijk belang

Er is momenteel door de aanwezigheid van de haas grote schade ontstaan aan de planten, mede doordat ook de irrigatieslangen van de potplantenkweek worden aangevreten. Op het perceel staan duizenden planten en in totaal 60.000 druppelaars, en het is zeer arbeidsintensief die iedere dag na te lopen en te herstellen, bij nalaten waarvan er snel grote schade kan ontstaan. Met de aanwezigheid van de haas binnen het raster van het perceel is er grote dreiging van verdere schade. Het gaat daarbij om het volgende wettelijke belang: ter voorkoming van ernstige schade aan gewassen en andere vormen van eigendom.

Hazen veroorzaken in de agrarische sector schade aan diverse teelten. In de periode 2009 t/m 2011 hebben hazen in Limburg schade veroorzaakt aan granen, groenten, suikerbiet, wintergraan en fruitboomkwekerijen. De totale schade in deze periode bedroeg € 7.456,- waarvan € 6.494,- schade betrof aan fruitbomen. Vanaf 2014 wordt er geen tegemoetkoming in de schade meer uitgekeerd door Bij12/faunafonds omdat de jacht op de haas is geopend. Hierdoor zijn er geen recente schadecijfers meer beschikbaar.

Gelet op de aanwezigheid van duizenden potplanten kan de financiële schade door knaagschade aan het omvangrijke irrigatiesysteem snel oplopen tot boven de 250 euro. Dit bedrag is in het Faunabeheerplan 2015-2020 gedefinieerd als belangrijke schade.

Gunstige staat van instandhouding

De haas komt verspreid over Nederland voor in grote aantallen en is daarmee een algemeen voorkomende soort. In Limburg werd het aantal geschat in de periode 2007-2008 op circa 10.000 exemplaren. De landelijke trend en die van Limburg is van 1998 tot 2014 stabiel. De stand kan jaarlijks wel sterk variëren, vooral onder invloed van het weer en ziekten. Het betreft hier slechts een ontheffing voor het doden van een enkele haas op een specifiek aangeduid perceel. Dit zal de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar brengen.

Middelen

Aangezien het verjagen uit het perceel niet is gelukt, en vangen vanwege de snelheid van het dier geen optie is, is doding van de haas de enige oplossing. Dit zal gebeuren door de haas op te sporen en vervolgens met een hagel- of kogelgeweer te doden. Hazen zijn goed in staat om zich verdekt op te stellen. Daarom is ook de inzet van een voor de jacht getrainde hond een goed hulpmiddel om de dieren op te sporen. Hoewel niet genoemd in het Faunabeheerplan, maar wel verzocht als middel in de ontheffing, is ook een voor dit doel getrainde jachtvogel daarvoor geschikt. Indien een haas zich in een leger bevindt is de inzet van een kogelgeweer het meest effectief om de haas op afstand te doden. Aangezien het terrein voor mensen is afgesloten kan dit geweer ook veilig worden gebruikt. De haas is vooral nachtactief, waardoor het gebruik van het geweer gedurende het gehele etmaal zal worden toegestaan. Aangezien het geweer ook 's nachts mag worden ingezet, is het gebruik van kunstlicht en nachtzicht eveneens effectief en zal derhalve mogen worden aangewend. Met deze middelen kan de haas snel en effectief uit het gebied verwijderd worden om verdere schade te voorkomen.

Conclusie

De haas kan verdere schade aanrichten aan de potplanten en het irrigatiesysteem, waarmee het schadebedrag snel oploopt (kapitaal intensief). In het Faunabeheerplan 2015-2020 is aangegeven dat aanvullend aan de jacht een ontheffing kan worden aangevraagd voor de inzet van het geweer in combinatie met kunstlicht en de inzet van honden. Er zijn werende rasters aanwezig. Er is meermaals geprobeerd om de haas uit het perceel te verjagen door de poorten gericht open te zetten. Door de snelheid van het dier is het onmogelijk om de haas te vangen. De genomen maatregelen bleken aldus geen bevredigende oplossing te bieden. Daarmee blijft de inzet van het geweer over als laatste geschikte middel. Bij voorkeur met kunstlicht en/of nachtzicht omdat hazen nachtactief zijn. Ook de ondersteunende inzet van een hond of jachtvogel en het kogelgeweer is hierbij effectief zodat de haas snel uit het gebied verwijderd kan worden om schade te voorkomen.

Het betreft hier slechts een ontheffing voor het doden van een enkele haas op een specifiek aangeduid perceel. Dit zal de gunstige staat van instandhouding van de haas niet in gevaar brengen.

Besluit

Uit het vorenstaande blijkt naar het oordeel van ons College dat wordt voldaan aan voormelde voorwaarden voor de aangevraagde ontheffing. Wij verlenen u, Stichting Faunabeheereenheid Limburg, daarom een ontheffing voor:

- de haas opzettelijk te doden
- het doden van de haas met een geweer (hagel en kogel)
- het gehele etmaal mogen inzetten van het geweer
- bij het doden gebruik te mogen maken van kunstlicht, nachtzicht, jachtvogel en hond.

Deze ontheffing mag alléén worden ingezet op het betreffende perceel dat bij de aanvraag en bijgevoegde ontheffing is vermeld en is geldig tot en met 6 augustus 2019.

Rechtsbescherming

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener; de datum; een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering). Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, Juridische Zaken en Inkoop, team Rechtsbescherming; Postbus 5700; 6202 MA Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl en klik vervolgens op 'e-loket'.

Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, locatie Maastricht, Postbus 1988, 6201 BZ Maastricht. U kunt ook digitaal een verzoek indienen bij genoemde rechtbank via <https://loket.rechtspraak.nl/>.

Een afschrift van dit besluit is gezonden aan de afdeling handhaving van de Provincie Limburg.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens ezen,

Ing. C.M.P. Salomons
clustermanager Natuur

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE LIMBURG

Naar aanleiding van het verzoek van de Stichting Faunabeheereenheid Limburg, ontvangen op 30 april 2019,

verlenen hierbij aan:

Stichting Faunabeheereenheid (FBE) Limburg
Postbus 960
6040 AZ ROERMOND
tel.: 0475-381733
info@fbelimburg.nl

ONTHEFFING

nr. 2019-03: Haas Swolgen

Van de verbodsbepalingen genoemd in:

- artikel 3.10 lid 1 sub a Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) voor wat betreft het opzettelijk doden van de haas.
- artikel 3.13 lid 4 Besluit natuurbescherming (hierna: Bnb) voor het doden van de haas met een geweer, en daarbij gebruik te maken van een kunstmatige lichtbron of nachtzicht om in de nacht te schieten.
- artikel 3.15 lid 3 Bnb voor wat betreft het eveneens mogen doden van de haas met een geweer met kogelpatroon.
- artikel 3.16 lid 1 sub a Bnb voor het doden van het haas met een geweer voor zonsopgang en na zonsondergang.

Ter voorkoming van ernstige schade aan gewassen en andere vormen van eigendom op de locatie: Mgr. Aertsstraat 37, 5866 BG te Swolgen (kadastrale perceel MLO02-K-629 gelegen in de gemeente Horst aan de Maas). Hierna het schadeperceel genoemd.

Daarbij wordt het gebruik van de volgende middelen toegestaan: het geweer (hagel en kogel), kunstlicht, nachtzicht, jachtvogel en hond.

Deze ontheffing is geldig gedurende de periode van 6 mei 2019 tot en met 6 augustus 2019.

Er wordt slechts ontheven van de verbodsbepalingen voor zover wordt voldaan aan de voorschriften.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

1. Van deze ontheffing mag alleen gebruik gemaakt worden op het betreffende schadeperceel met kapitaalsintensieve gewassen, binnen de afrastering.
2. De ontheffing mag uitsluitend worden gebruikt ter voorkoming van ernstige schade aan gewassen en andere vormen van eigendom.
3. De volgende middelen zijn toegestaan: het geweer (hagel en kogel), kunstlicht, nachtzicht, jachtvogel en honden (niet zijnde lange honden).
4. Van deze ontheffing mag gebruik worden gemaakt op zon- en feestdagen.
5. Van deze ontheffing mag gebruik worden gemaakt gedurende het gehele etmaal.
6. Het doden met een hagelgeweer geschiedt met een gladde loop met een kaliber van ten minste 24 en ten hoogste 12, korrelgrootte van hagel is maximaal 3,5 mm doorsnede en bevat geen metallisch lood.
7. Het doden met een kogelgeweer geschiedt met een getrokken loop met een kaliber van ten minste .22 inch of 5,58 mm. Het kogelgeweer mag voorzien zijn van een laserpointer.
8. Bij het inzetten van een jachtvogel op basis van deze ontheffing wordt enkel gebruik gemaakt van een jachtvogel die daarvoor wettelijk aangewezen is (havik, slechtvalk, woestijnbuizerd) en alléén door personen die in het bezit zijn van een valkeniersakte.
9. De machtiginghouder verleent medewerking aan eventueel gedurende de ontheffingsperiode te starten veterinaire of wetenschappelijke onderzoeken en levert indien gevraagd actief een bijdrage aan het verzamelen van gedode dieren, monsternamen en gegevensverzameling.
10. Het gebruik van deze ontheffing is enkel toegestaan op gronden waarvoor de gebruiker van de ontheffing beschikt over de toestemming van de grondgebruiker voor het uitvoeren van populatiebeheer en/of schadebestrijding.
11. Deze ontheffing kan worden doorgeschreven naar jachthouders of houders van een valkeniersakte. De ontheffing kan tevens worden doorgeschreven naar grondgebruikers of jachthouders die niet in het bezit zijn van een jachtake of een valkeniersakte. Zij

kunnen de ontheffing op hun beurt doorschrijven naar jachtaktehouders of houders van een valkeniersakte. De FBE Limburg verstrekt schriftelijke toestemmingen (gebruikersontheffingen of machtigingen). Voorts dient een gewaarmerkt afschrift van de onderhavige ontheffing te zijn bijgevoegd. Dit gebruik van de ontheffing middels toestemming dient te geschieden met inachtneming van de voorschriften en beperkingen genoemd in deze ontheffing en met inachtneming van de aanvullende voorschriften en beperkingen in de toestemming. De toestemmingen kunnen worden verstrekt door tussenkomst van wildbeheereenheden. Toestemmingen dienen op naam van de betreffende jacht- of valkeniersaktehouder te worden gesteld. Aan het geven van schriftelijke toestemming voor het gebruik van de ontheffing mogen door de FBE Limburg, of door de eventueel tussenkomende wildbeheereenheid, enkel eisen dienend aan het doel van de ontheffing worden gesteld. Het verplichten van het lidmaatschap van enige organisatie almede het in rekening brengen van administratiekosten, behandelingskosten of andere kosten door FBE Limburg of door de eventueel tussenkomende wildbeheereenheid aan ontheffinggebruikers is niet toegestaan. Een gebruikersontheffing kan worden verstrekt voor doden en verontrusten, of enkel voor verontrusten. De jacht- of valkeniersaktehouders die in het bezit zijn van een toestemming tot ontheffinggebruik kunnen zich, bij het verrichten van de handelingen waarvoor de ontheffing is afgegeven, laten bijstaan door andere jacht- of valkeniersaktehouders die zich in de onmiddellijke nabijheid bevinden.

12. Het doorgeven van de toestemming aan andere jacht- of valkeniersaktehouders zonder dat de toestemminghouder bij het gebruik aanwezig is kan enkel wanneer alle betrokken jacht- of valkeniersaktehouders in het bezit zijn van een kopie van de gebruikersontheffing én een schriftelijke, door de toestemminghouder ondertekende en op naam gestelde verklaring, waarin de toestemminghouder de betrokken jacht- of valkeniersaktehouder toestemming verleent om van de ontheffing gebruik te maken. Van deze verklaring dient, voordat hiervan gebruik wordt gemaakt, een afschrift te worden verzonden naar de persoon of organisatie van wie de toestemminghouder toestemming tot het ontheffinggebruik heeft gekregen.
13. Ten behoeve van de verplichte rapportage van de FBE Limburg aan de Provincie Limburg dient de ontheffinggebruiker aan de FBE Limburg te rapporteren volgens de regels die zij hiervoor heeft opgesteld in de toestemming.
14. Het gebruik van deze gebruikersontheffing kan geheel of gedeeltelijk worden opgeschort wegens bijzondere weersomstandigheden.
15. De gebruikersontheffing kan te allen tijde worden geschorst, ingetrokken of gewijzigd en moet op eerste vordering aan ambtenaren van Politie, NVWA, de Provincie Limburg of door de minister van Veiligheid en Justitie aangewezen opsporingsambtenaren ter inzage worden gegeven.

16. Indien blijkt dat van deze ontheffing gebruik wordt gemaakt in strijd met het gestelde in de ontheffing of de toestemming, wordt hiervan door de FBE Limburg melding gemaakt bij de Provincie Limburg en kan de gebruikersontheffing onverwijld worden ingetrokken door de FBE Limburg.

Plaats: Maastricht
Datum: 06-05-2019

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens deze,

Ing. C.M.P. Salomons
Clustermanager Natuur en Water